

personer. Det bør derfor på den ene side ikke være afgørende, om de pågældende bliver fotograferet før eller efter, at de har passeret døren til retsbygningen, mens der på den anden side næppe er grund til at forbyde fotografering m.v. i alle sager og af alle personer, der har med en sag at gøre. Dette medlem foreslår på denne baggrund, at det i straffesager forbydes uden de pågældendes samtykke at fotografere vidner og sigtede/tiltalte/domfældte, mens de opholder sig i retsbygningen, eller mens de er på vej til og fra retsmøder.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan navnlig hensynet til de involverede personer begrunde et forbud mod billedoptagelse også uden for selve retssalen. En regel herom bør være klar og enkel, således at den ikke giver anledning til tvister og afgrænsningsvanskeligheder. Lovforslaget er på denne baggrund udformet som foreslået af 7 af udvalgets medlemmer, således at der ikke må filmes eller fotograferes i retsbygningen uden forudgående tilladelse. Det foreslås dog, at tilladelse bl.a. af praktiske grunde skal gives af den dommer, der administrerer retsbygningen, dvs. retspræsidenten, den administrerende dommer eller dommeren.

Der henvises til betænkningen side 134-135 og til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 32, stk. 3).

Tegning.

Udvalget anfører, at det som regel er sværere at identificere en person på grundlag af en tegning end på grundlag af et fotografi. En tegning vil heller ikke på samme autentiske måde som et fotografi kunne »udstille« en part eller et vidne i en presset situation.

Udvalget finder på denne baggrund, at tegning under retsmøder som udgangspunkt bør være tilladt, men således, at retten i særlige tilfælde kan forbyde, at der tegnes.

Udvalget foreslår endvidere, at retten i særlige tilfælde skal kunne forbyde, at tegninger, der er lavet under retsmødet, bliver gengivet offentligt. Denne mulighed bør benyttes, hvis der under retsmødet opstår en situation, som, hvis retten havde kendt den på forhånd, ville have medført, at det var blevet forbudt at tegne. Adgangen til offentligt at gengive tegninger fra retsmøder vil i øvrigt være begrænset af eventuelle navne- og referatforbud og af reglerne i retsplejelovens §§ 1017 b og c om forbud mod at offentliggøre lægdommeres og visse forurettedes identitet.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til betænkningen side 135-136 og til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 32 a).

Brug af referatbåndoptager.

Udvalget anfører, at den blotte viden hos parter og vidner om, at deres forklaring bliver optaget på bånd af udenforstående, vil øge belastningen ved at afgive forklaring og bidrage til at svække tilliden til vidneforklaringerne. Det er blevet mere udbredt, at vidner i straffesager udtrykker frygt for at udtale sig for åbne døre, eller mens tiltalte er til stede, og frygten for, hvad udenforståendes båndoptagelser senere kan bruges til, vil ikke gøre det lettere at få vidner til at udtale sig. Båndoptagelse af et retsmøde vil også kunne undergrave reglen i retsplejelovens § 182, hvorefter vidner som udgangspunkt ikke må påhøre de forklaringer, som afgives af parter og andre vidner m.v. Udvalget bemærker også, at tonen under et retsmøde vil kunne blive påvirket af, at alt optages på bånd af udenforstående.

Udvalget anfører, at det vil være vanskeligt at kontrollere, om båndoptagelserne misbruges, hvis alle får lov til at bruge referatbåndoptager.

Udvalget finder på denne baggrund, at det ville være betænkeligt at tillade alle tilstedeværende at bruge referatbåndoptager under retsmøder.

For journalisters vedkommende peger udvalget imidlertid på, at den teknologiske udvikling har medført, at referatbåndoptagere i dag er et helt almindeligt arbejdsredskab.

Fordelen ved at tillade journalister at bruge referatbåndoptager er, at det vil øge mulighederne for en korrekt gengivelse af retsmødet. Udvalget anfører endvidere, at journalister (ligesom andre) bl.a. er undergivet bestemmelsen i retsplejelovens § 1017, hvorefter offentlig gengivelse af retsforhandlinger skal være objektiv og loyal, og at journalister desuden er undergivet de særlige presseetiske regler.

Udvalget bemærker, at parter og vidner af og til i en presset situation kommer med følelsesbetonede udbrud eller forklarer noget om andre, som ikke har betydning for sagen. Den, der har afgivet en sådan forklaring, og den, der er blevet omtalt på en måde, som er uden betydning for sagen, kan efter retspraksis kræve, at forklaringerne under henvisning til straffelovens bestemmelser om freds- og ærekrænkelser ikke offentliggøres, selv om de er afgivet under et åbent retsmøde.

Udvalget anfører, at den omstændighed, at journalister offentliggør deres historier, medfører, at det kan